

სილაბუსი

სასწავლო კურსის/ მოდულის დასახელება	შესავალი სამოქალაქო სამართალში
სასწავლო კურსის კოდი	
სილაბუსის ავტორი/ავტორები (ლექტორი, ლექტორები, კურსის განმახორციელებლები)	რობინზონ ხურცილავა - სამართლის დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი საკონტაქტო ინფორმაცია: ტელ: 555 25 60 20; ელ.ფოსტა: robinzon.khurtsilava@atsu.edu.ge კონსულტაციები ჩატარდება სტუდენტებთან შეთანხმებით.
ფაკულტეტი, დეპარტამენტი	ბიზნესის, სამართლის და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი, სამართლის დეპარტამენტი
საგანმანათლებლო პროგრამა	სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა
სემესტრი	I
სასწავლო კურსის სტატუსი	ძირითადი სწავლის სფეროს შინაარსის შესაბამისი სავალდებულო სასწავლო კურსი
სწავლების ენა	ქართული
ECTS კრედიტების რაოდენობა: საათების განაწილება სტუდენტის დატვირთვის შესაბამისად	5 ECTS კრედიტი; სულ საათების რაოდენობა: 125-სთ, მათ შორის: საკონტაქტო საათები - 48 სთ, მათ შორის: ლექცია - 30 სთ; პრაქტიკული მეცადინეობა - 15 სთ; შუალედური და დასკვნითი გამოცდების ჩაბარება - 3სთ; დამოუკიდებელი სწავლისთვის - 77 სთ.
სასწავლო კურსის მიზანი	სტუდენტს მისცეს ფართო ცოდნა სამოქალაქო სამართლის შესავალი ნაწილის უმნიშვნელოვანესი ცივილისტური კატეგორიების, სამოქალაქო სამართლის ცნებისა და მნიშვნელობის, სამოქალაქო სამართლის წყაროების, სისტემური ცნებებისა და პრინციპების, სამოქალაქო სამართლებრივი ურთიერთობების არსისა და მნიშვნელობის შესახებ, იმ ფუნდამენტური ინსტიტუტების, რომლებიც საერთოა მთლიანად კერძო სამართლის დარგებისათვის; ფიზიკური პირის უფლებაუნარიანობის, ქმედუნარიანობის, დელიქტუნარიანობის ფარგლების, სამოქალაქო უფლებათა განხორციელებისა და დაცვის მექანიზმების, იურიდიული პირის და გარიგებების, მათთვის დამახასიათებელი თავისებურებების შესახებ; სტუდენტმა შეძლოს შესავალ დებულებებთან დაკავშირებით მიღებული თეორიული ცოდნის პრაქტიკული მაგალითების განხილვისას გამოყენება, სამართლებრივი ლოგიკისა და არგუმენტაციის, საჭირო უნარ-ჩვევების გამოყენება.
სასწავლო კურსზე დაშვების წინაპირობები	წინაპირობის გარეშე
სასწავლო კურსის ფორმატი	სააუდიტორიო მეცადინეობა
სასწავლო კურსის სწავლის შედეგი	სასწავლო კურსის დასრულების შემდეგ სტუდენტი: ცოდნა და გაცნობიერება: • აღწერს და განმარტავს სამოქალაქო სამართლის შესავალი ნაწილის უზოგადეს

	ცნებებს და პრინციპებს, უმნიშვნელოვანეს ცივილისტურ კატეგორიებს, სამოქალაქო სამართლის ცნებას და მნიშვნელობას, სამოქალაქო სამართლის წყაროებს, ფიზიკური პირის უფლებაუნარიანობას, ქმედუნარიანობას, დელიქტუნიანობის ფარგლებს, იურიდიული პირისა და მისთვის დამახასიათებელ თავისებურებებს, გარიგების ცნებასა და მის ცალკეულ სახეებს, სამოქალაქო სამართლის შესავალი ნაწილის მნიშვნელობას კერძო სამართლის სუბიექტთა შორის სამართლებრივ ურთიერთობათა მოწესრიგების საქმეში. უნარები: • აანალიზებს სამოქალაქო სამართლის ზოგადი ნაწილის ნორმებს, კონკრეტული სამართლებრივი დავისას ფაქტობრივ გარემოებებს სამართლებრივი ამოცანის გადაჭრის მიზნით და აყალიბებს სამართლებრივ დასკვნებს; • მოიძიებს, ამუშავებს და აფასებს დარგობრივ საინფორმაციო მასალას, მათ შორის, საკანონმდებლო აქტებსა და სასამართლო პრაქტიკას თანამედროვე ციფრული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენებით; • აყალიბებს სამოქალაქო სამართლის ზოგადი ნაწილის ცალკეულ სადავო საკითხზე საკუთარ პოზიციას, ასახულებს არგუმენტირებულად, როგორც ზეპირად, ასევე წერილობითი ფორმით.						
	<table><tr><th>ცოდნა და გაცნობიერება</th><th>უნარები</th><th>პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა</th></tr><tr><td>X</td><td>X</td><td></td></tr></table>	ცოდნა და გაცნობიერება	უნარები	პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა	X	X	
ცოდნა და გაცნობიერება	უნარები	პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა					
X	X						
სწავლება-სწავლის მეთოდები და აქტივობები	საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტების განხორციელების პროცესში გამოიყენება შემდეგი სწავლება-სწავლის მეთოდები და აქტივობები: სწავლება-სწავლის მეთოდები: • ლექცია; • პრაქტიკული მეცადინეობა (სამუშაო ჯგუფში მუშაობა, სემინარი); • ელექტრონული იურიდიული ბაზების და სამართლებრივი კვლევის ციფრული ინსტრუმენტების გამოყენებით სწავლება. სწავლება-სწავლის მეთოდები მოიცავს შემდეგ აქტივობებს: • წიგნზე მუშაობა; • ვერბალური ახსნა-განმარტება; • დემონსტრირება; • დამოუკიდებელი სწავლა; • შემთხვევის ანალიზი (Case study); • გუნდური (collaborative) მუშაობა; • დისკუსია/დებატები; • გონებრივი იერიში (Brain storming); • ანალიზი.						
სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა და კრიტერიუმები	აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტში არსებული შეფასების სისტემა იყოფა შემდეგ კომპონენტებად: საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტის შეფასების საერთო ქულიდან (100 ქულა) შუალედური შეფასების ხვედრითი წილი შეადგენს ჯამურად 60 ქულას, რომელიც თავის მხრივ მოიცავს შემდეგი შეფასების ფორმებს: სტუდენტის აქტივობა სასწავლო სემესტრის განმავლობაში (მოიცავს შეფასების						

სხვადასხვა კომპონენტებს)- არა უმეტეს 30 ქულა;

შუალედური გამოცდა- არა ნაკლებ 30 ქულა;

დასკვნითი გამოცდა - 40 ქულა.

დასკვნით გამოცდაზეგასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელის შუალედური შეფასებების კომპონენტებში მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი ჯამურად შეადგენს არანაკლებ 24 ქულას.

შეფასების სისტემა უშვებს:

ა) ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

ა.ა) (A) ფრიადი – 91-100 ქულა;

ა.ბ) (B) ძალიან კარგი – 81-90 ქულა;

ა.გ) (C) კარგი – 71-80 ქულა;

ა.დ) (D) დამაკმაყოფილებელი – 61-70 ქულა;

ა.ე) (E) საკმარისი – 51-60 ქულა.

ბ) ორი სახის უარყოფით შეფასებას:

ბ.ა) (FX) ვერ ჩააბარა – 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;

ბ.ბ) (F) ჩაიჭრა – 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას სასწავლო კურსი/საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში, FX - ის მიღების შემთხვევაშიდამატებითი გამოცდა დაინიშნება დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში

- დასკვნით გამოცდაზე სტუდენტის მიერ მიღებული შეფასების მინიმალური ზღვარი განისაზღვრება 17 ქულით
- სტუდენტის მიერ დამატებით გამოცდაზე მიღებულ შეფასებას არ ემატება დასკვნით შეფასებაში მიღებული ქულათა რაოდენობა.
- დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არის დასკვნითი შეფასება და აისახება საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში.
- დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასების გათვალისწინებით საგანმანათლებლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში 0 - 50 ქულის მიღების შემთხვევაში, სტუდენტს უფორმდება შეფასება F - 0 ქულა.

შენიშვნა: შუალედური და დასკვნითი (დამატებითი) გამოცდები ჩატარდება ფორმალიზებული წესით.

საფუძველი: საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის № 3, 2016 წლის 18 აგვისტოს №102/6, 2021 წლის 29 დეკემბრის №105/6 ბრძანებები; აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 2019 წლის 15 სექტემბრის დადგენილება №5 (17/18) და 2022 წლის 16 სექტემბრის დადგენილება № 6 (22/23) „აწსუ-ს სტუდენტთა შეფასების სისტემის შესახებ“.

სტუდენტის ცოდნის შეფასების კრიტერიუმები

შეფასების კომპონენტები

კომპონენტების წილი

შუალედური გამოცდა

30

	აქტივობა	30
	დასკვნითი გამოცდა	40
	ჯამი	100
	შეფასების რუბრიკა აქტივობა - 30 ქულა (სტუდენტის აქტივობა მოიცავს 3 კომპონენტს): 1) კაზუსის ამოხსნა; 2) დისკუსია-დებატები; 3) ღია კითხვა. კაზუსის ამოხსნა სემესტრში ჩატარდება 5-ჯერ, თითოეული 2 ქულიანი შეფასებით (სულ 10 ქულა): 2 ქულა - სტუდენტს კარგად აქვს აღქმული კაზუსის ფაბულა და შეკითხვის არსი; შეგროვებული აქვს მონაცემები (ფაქტობრივი გარემოებები და სხვ.); ნორმა სწორად არის შერჩეული და შეფარდებული; სამართლებრივი მსჯელობა და ანალიზი თანმიმდევრულადაა განხორციელებული; იურიდიული ტერმინოლოგია რელევანტურადაა გამოყენებული და ენობრივი სტილი დაცულია; საბოლოო დასკვნა სრული და არგუმენტირებულია. 1 ქულა - სტუდენტს ნაწილობრივ აქვს აღქმული კაზუსის ფაბულა/ შეკითხვის არსი და შეგროვებული აქვს მონაცემები (ფაქტობრივი გარემოებები და სხვ.); ნორმა სწორად არის შერჩეული და შეფარდებული; სამართლებრივი მსჯელობა და ანალიზი ნაწილობრივ თანმიმდევრულადაა განხორციელებული; იურიდიული ტერმინოლოგია ნაწილობრივ გამოყენებულია და ენობრივი სტილი დაცულია, საბოლოო დასკვნა ნაწილობრივ სრული და არგუმენტირებულია. 0 ქულა - პასუხი კაზუსის ფაბულისა და შეკითხვის არსის შეუსაბამოა ან საერთოდ არ არის მოცემული. დისკუსია-დებატები სემესტრში ჩატარდება 5-ჯერ, თითოეული 2 ქულიანი შეფასებით (სულ 10 ქულა): 2 ქულა - მონაწილეობს დისკუსიაში; მკაფიოდ და გასაგებად აყალიბებს აზრს; მსჯელობს არგუმენტირებულად, აკეთებს შესაბამის დასკვნებს; გამართულად მეტყველებს, აქვს მდიდარი ლექსიკა; კონსტრუქციულად პასუხობს კითხვებზე, კორექტულია; ამჟღავნებს სხვისი აზრის მიმართ პატივისცემას; იცავს დისკუსია/დებატების წესებსა და დროის ლიმიტს. 1 ქულა - მონაწილეობს დისკუსია/დებატებში; ახერხებს საკუთარი აზრის მეტ-ნაკლებად დასაბუთებასა და გამართულად საუბარს, თუმცა მსჯელობს არათანმიმდევრულად და ვერ აკეთებს შესაბამის დასკვნებს; ყოველთვის არ იცავს დისკუსიის წესებს და დროის ლიმიტს. 0 ქულა - საერთოდ არ მონაწილეობს დისკუსიაში. ღია კითხვარით შეფასება სემესტრში ჩატარდება 5-ჯერ, თითოეული 2 ქულიანი შეფასებით (სულ 10 ქულა): 2 ქულა - სტუდენტს კარგად აქვს აღქმული შეკითხვის არსი. პასუხი არგუმენტირებულად დასაბუთებულია, სტუდენტი ზედმიწევნით კარგად ფლობს მასალას, სამართლებრივი მსჯელობა ძალიან კარგია, დაცულია იურიდიული ტერმინოლოგია და ენობრივი სტილი 1 ქულა - სტუდენტს აღქმული აქვს შეკითხვის არსი. პასუხი დასაბუთებულია, სტუდენტი ფლობს მასალას, სამართლებრივი მსჯელობა დამაკმაყოფილებელია. ნაწილობრივაა დაცულია იურიდიული ტერმინოლოგია და ენობრივი სტილი. 0 ქულა - პასუხი შეკითხვის არსის შესაბამისი არ არის ან საერთოდ არაა მოცემული. II. შუალედური და დასკვნითი გამოცდების შეფასების კრიტერიუმები: შუალედური გამოცდა	

სემესტრის მე-8 კვირაში ტარდება შუალედური გამოცდა წერიტი ფორმით. სტუდენტს გამოცდაზე შეხვდება 3 საკითხი განვლილი მასალიდან, თითოეული შეფასდება 10 ქულიანი სისტემით. შუალედური გამოცდის ხანგრძლივობა 1 საათია.

დასკვნითი გამოცდა

სემესტრის მე-17 და მე-18 კვირაში ტარდება დასკვნითი გამოცდა. სტუდენტს გამოცდაზე შეხვდება 4 კაზუსი. თითოეული შეფასდება 10 ქულიანი სისტემით. დასკვნითი გამოცდის ხანგრძლივობა 2 საათია.

III. თეორიული საკითხის შეფასების კრიტერიუმები:

10 ქულა - სტუდენტი ამჟღავნებს საგამოცდო საკითხის ფართო ცოდნას. აქვს ათვისებული, როგორც ძირითადი, ისე დამხმარე ლიტერატურა, რის გამოც ზედმიწევნით კარგად ფლობს პროგრამით გათვალისწინებულ მასალას. ზუსტად იყენებს სამართლებრივ ტერმინოლოგიას და ავლენს ანალიტიკურ უნარს;

9 ქულა - ამჟღავნებს საგამოცდო საკითხის ფართო ცოდნას. აქვს ათვისებული, როგორც ძირითადი, ისე დამხმარე ლიტერატურა, მხოლოდ უმნიშვნელო შეცდომებით ფლობს პროგრამით გათვალისწინებულ მასალას. არსებით მახასიათებელს გამოყოფს მეორეხარისხოვნისაგან და ზუსტად იყენებს სამართლებრივ ტერმინოლოგიას.

8 ქულა - სტუდენტი ამჟღავნებს საგამოცდო საკითხის ფართო ცოდნას მხოლოდ ძირითადი ლიტერატურის გამოყენებით. არ უშვებს არსებითი ხასიათის შეცდომებს;

7 ქულა - სტუდენტი ამჟღავნებს საკითხის ცოდნას, ფლობს ძირითად ლიტერატურას, მაგრამ უშვებს შეცდომებს სამართლებრივ ტერმინოლოგიაში.

6 ქულა - საკითხი დამაკმაყოფილებლად არის გადმოცემული; სამართლებრივი ტერმინოლოგია მცდარია. სტუდენტი ამჟღავნებს საკითხის ცოდნას იმ მოცულობით, რაც საკმარისია შემდგომში სწავლისათვის;

5 ქულა - სტუდენტს არასაკმარისად აქვს ათვისებული ძირითადი ლიტერატურა, ამჟღავნებს საკითხის არასრულყოფილ ცოდნას. სამართლებრივი ტერმინოლოგია მცდარია;

4 ქულა - სტუდენტმა თავი ვერ გაართვა საკითხით გათვალისწინებული მასალის ნახევარსაც კი და უშვებს რამდენიმე არსებით შეცდომას;

3 ქულა - სტუდენტს საკითხზე აქვს ზოგადი წარმოდგენა, მაგრამ ვერ ახდენს ფრაგმენტების ერთმანეთთან დაკავშირებას;

2 ქულა - პასუხი არსებითად მცდარია. სამართლებრივი ტერმინოლოგია არ არის გამოყენებული;

1 ქულა - სტუდენტის პასუხი საკითხის შესაბამისი არ არის;

0 ქულა - ნაწერი საკითხს საერთოდ არ პასუხობს, ან ფურცელი ცარიელია.

IV. კაზუსის შეფასების კრიტერიუმები:

10 ქულა- პასუხი სრულია, საკითხი ზუსტად და ამომწურავად არის გადმოცემული, შეცდომა არ არის, სამართლებრივი ნორმები სწორადაა შერჩეული და გამოყენებული, სამართლებრივი მსჯელობა მაღალ დონეზეა. იურიდიული ტერმინოლოგია დაცულია, სტუდენტი ზედმიწევნით კარგად ფლობს საკითხის შესაბამის მასალას.

9 ქულა- პასუხი სრულია, თუმცა შეკვეცილი, ტერმინოლოგია გამართულია, არსებითი შეცდომა არ არის, სამართლებრივი ნორმები სწორადაა შერჩეული და გამოყენებული, სამართლებრივი მსჯელობა კარგია. საკითხის შესაბამისი მასალა სწორადაა გადმოცემული.

8 ქულა- პასუხი სრულია, თუმცა შეკვეცილი, ფიქსირდება სამართლებრივი ტერმინოლოგიის გაუმართაობა, არსებითი შეცდომა არ არის, სამართლებრივი ნორმები სწორადაა შერჩეული და გამოყენებული, სამართლებრივი მსჯელობა კარგია, თუმცა ნაშრომში იკვეთება ხარვეზები. საკითხის შესაბამისი მასალა გადმოცემულია მხოლოდ ნაწილობრივ.

7 ქულა- პასუხი მეტ-ნაკლებად სრულია, თუმცა შეკვეცილი, ფიქსირდება სამართლებრივი

	ტერმინოლოგიის გაუმართაობა, არსებითი შეცდომა არ არის, მაგრამ ნაშრომში იკვეთება ხარვეზები, შერჩეული და გამოყენებული მუხლები არასრულია. სტუდენტი მეტ-ნაკლებად ფლობს საკითხის შესაბამის მასალას. 6 ქულა- პასუხი არასრულია. სამართლებრივი ნორმების მხოლოდ ნაწილია სწორად შერჩეული და გამოყენებული, სამართლებრივი მსჯელობა დამაკმაყოფილებელია, იურიდიული ტერმინოლოგია ნაკლოვანია. საკითხის შესაბამის მასალას სტუდენტი ფლობს დამაკმაყოფილებლად, სამართლებრივი მსჯელობაც დამაკმაყოფილებელია. 5 ქულა- პასუხი არასრულია, იურიდიული ტერმინოლოგია ნაკლოვანია, საკითხის შესაბამისი მასალა გადმოცემულია მხოლოდ ნაწილობრივ, შესაბამისად შეინიშნება ნაკლოვანებები და ფრაგმენტული სამართლებრივი მსჯელობა. საკითხის შესაბამის მასალა სტუდენტს დამუშავებული აქვს ფრაგმენტულ დონეზე, სამართლებრივი მსჯელობაც ფრაგმენტულია. 4 ქულა- პასუხი არასრულია, იურიდიული ტერმინოლოგია მცდარია, საკითხის შესაბამისი მასალა გადმოცემულია მხოლოდ ფრაგმენტულად, აღინიშნება მრავლობითი არსებითი შეცდომები და ზედმეტად ფრაგმენტული სამართლებრივი მსჯელობა. საკითხის შესაბამის მასალა სტუდენტს დამუშავებული აქვს არასრულად, სამართლებრივი მსჯელობაც მოიცავს მოიცავს ფრაგმენტს. 3 ქულა- პასუხი არასრულია, იურიდიული ტერმინოლოგია აბსოლუტურად მცდარია, საკითხის შესაბამისი მასალა გადმოცემულია მხოლოდ ფრაგმენტულად, სტუდენტს დამაკმაყოფილებლადაც არ აქვს გაკეთებული სამართლებრივი მსჯელობა, მრავლად აღინიშნება არსებითი ხასიათის შეცდომები. 2 ქულა- პასუხი სრულად მცდარია, იურიდიული ტერმინოლოგია საერთოდ არ არის გამოყენებული და სწორად გადმოცემულია საკითხის შესაბამისი მასალის მხოლოდ ფრაგმენტი. დავალება ფაქტობრივად შეუსრულებელია. 1 ქულა- პასუხი სრულად მცდარია, იურიდიული ტერმინოლოგია საერთოდ არ არის გამოყენებული და გადმოცემულია საკითხის შესაბამისი მასალის მხოლოდ ცალკეული ფრაგმენტის ნაწილი. დავალება ფაქტობრივად შეუსრულებელია. 0 ქულა. პასუხი საკითხის შესაბამისი არ არის ან საერთოდ არაა მოცემული.
სავალდებულო ლიტერატურა:	1. ლ. ჭანტურია, სამოქალაქო სამართლის ზოგადი ნაწილი, თბ., 2011წ; 2. ავტორთა კოლექტივი, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის კომენტარი, წიგნი I, სამოქალაქო კოდექსის ზოგადი დებულებები, 2017წ, GIZ. http://lawlibrary.info/ge/books/giz2017-ge-civil_code_comm_I_Book.pdf
დამატებითი ლიტერატურა:	1. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი, 1997 (ბოლო მდგ.); 2. მ. ბიჭია, სამოქალაქო სამართლის შესავალი, თბ., 2025; 3. ს. ჯორბენაძე, სამოქალაქო კოდექსის ნორმათა განმარტებები, ტომი 1, თბ., 2023; 4. მ. ბიჭია, კაზუსები სამოქალაქო სამართალში, თბ., 2022; 5. ქ. მესხიშვილი, კერძო სამართლის აქტუალური საკითხები, თბ., 2020; 6. მ. ბიჭია, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მე-18 პრიმა მუხლის სტრუქტურული ანალიზი, ჟურნალი „მართმსაჯულება და კანონი“, #1(65)'20, 2020; 7. ი. ადგიშვილი, აქვთ თუ არა კომერციულ იურიდიულ პირებს ადამიანის უფლებები – თეორიული ანალიზი, სამართლის ჟურნალი #1, 2019; 8. გ. ამირანაშვილი, გარიგების ფორმის იძულება, როგორც ფორმის თავისუფლების შეზღუდვა, თბ., 2018; 9. ნ. სონგულია, აუცილებელი მოგერიების სუბიექტური ელემენტების სტრუქტურის საკითხისათვის, ჟურნალი „მართმსაჯულება და კანონი“, #4(60)'18. 2018; 10. დ. მაისურაძე, თ. დარჯანია, შ. პაპუაშვილი, სამოქალაქო კოდექსის ზოგადი ნაწილი (კაზუსების კრებული), თბ., 2017; 11. მ. ბიჭია, პირადი უფლებების ხელყოფისთვის არაქონებრივი ზიანის ანაზღაურების ქართული მოდელის შესაბამისობა ევროპულ სტანდარტებთან, სამართლის ჟურნალი №1 2017;

	12. დ. ბერეკაშვილი, მ. თოდუა, ს. ჩაჩავა, ზ. ძლიერიშვილი, კაზუსების ამოხსნის მეთოდოლოგია სამოქალაქო სამართალში, თბ., 2015; 13. გ. რუსიაშვილი, კაზუსები სამოქალაქო სამართლის ზოგად ნაწილში, თბ., 2015; 14. მ. ბიჭია, პრაქტიკული სამოქალაქო სამართლის ზოგად ნაწილში, თბ., 2019; 15. ე. ზარნაძე, ლ. ლაზარაშვილი, ქ. ქოჩიაშვილი, თ. ზოიძე, თ. ლაკერბაია, ს. ჯორბენაძე, სავარჯიშოები სამოქალაქო სამართლის ზოგად ნაწილსა და სანივთო სამართალში, თბ., 2014; 16. დ. კერესელიძე, კერძო სამართლის უზოგადესი სისტემური ცნებები, თბ., 2009; 17. ს. ჰენშელი, სამოქალაქო კაზუსების დამუშავების მეთოდოლოგია, თბ., 2009; 18. ა. კობახიძე, სამოქალაქო სამართალი, ზოგადი ნაწილი, თბ., 2001; 19. სტივენ ჰ. ჯიფის, სამართლებრივ ტერმინთა განმარტებითი ლექსიკონი, 2015; 20. John Henry Merryman, Rogelio Pérez-Perdomo, The Civil Law Tradition, An Introduction to the Legal Systems of Europe and Latin America, Fourth Edition, 2018. სასამართლო პრაქტიკა 1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ერთგვროვანი პრაქტიკა სამოქალაქო საქმეებზე, თბ.; 2018; 2. ბიზნეს დავები და სასამართლო პრაქტიკა, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატა, თბ., 2017. 3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მნიშვნელოვანი განმარტებები, თბ.; 2016; ინტერნეტ რესურსი: 1. საკანონმდებლო მაცნე: www.matsne.gov.ge 1.. საქართველოს პარლამენტი: www.parliament.ge 2. საქართველოს სამართლის ელექტრონული ბიბლიოთეკა: http://www.library.court.ge 3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მნიშვნელოვანი განმარტებები, სასამართლო პრაქტიკა. http://www.supremecourt.ge/
--	---

	მეცადინეობის სახე	სასწავლო კურსის შინაარსი თემის დასახელება	სთ-ს რაოდენობა	ლიტერატურა
1	ლექცია	სილაბუსის გაცნობა სამოქალაქო სამართლის ცნება და ადგილი სამართლის სისტემაში სამოქალაქო სამართლის ცნება და მოქმედების სფერო; კერძო და საჯარო სამართლის გამოჯვრის პრობლემა; კერძო სამართლის სისტემა; საჯარო სამართლის სისტემა სამოქალაქო სამართლის კოდიფიკაცია და განვითარება საქართველოში როგორ იქმნებოდა სამოქალაქო კოდექსი; სამოქალაქო კოდექსის გავლენა სამოქალაქო სამართლის განვითარებაზე; სამოქალაქო სამართლის გავლენა კერძო სამართლებრივი ურთიერთობების განვითარებაზე	2	1

	პრაქტიკული მეცადინეობა	დისკუსია/დებატები თემაზე: კერძო და საჯარო სამართლის გამოჯენის პრობლემა.	1	
2	ლექცია	სამოქალაქო სამართლის წყაროები კანონი, როგორც სამართლის წყარო; ჩვეულებანი; სამოქალაქო ნორმის მოქმედება სამოსამართლო სამართალი და სამოქალაქო სამართალი ცნება და მნიშვნელობა; კანონთა განმარტების თავისებურებანი; ობიექტურობის პრობლემა სამოსამართლო სამართალში; სამოსამართლო სამართლის მოქმედების ფარგლები; სამოსამართლო სამართლის გავლენა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსზე; პოსტსაბჭოთა ქვეყნების სამოსამართლო სამართლის პრობლემა	2	1
	პრაქტიკული მეცადინეობა	დისკუსია/დებატები თემაზე: სამოსამართლო სამართალი, პოსტსაბჭოთა ქვეყნების სამოსამართლო სამართლის პრობლემა	1	
3	ლექცია	კერძო სამართლის საფუძვლები კონსტიტუციური საფუძვლები; კერძოსამართლებრივი საფუძვლები; კერძო საკუთრება სამოქალაქო უფლების ცნება და სახეები; სამოქალაქო უფლებათა შეძენა, გადაცემა და შეწყვეტა	2	1, 2
	პრაქტიკული მეცადინეობა	დისკუსია/დებატები თემაზე: სამოქალაქო უფლებათა შეძენა, გადაცემა და შეწყვეტა	1	
4	ლექცია	სამოქალაქო უფლებათა განხორციელების ფარგლები, სამოქალაქო უფლებათა დამოუკიდებლობა პოლიტიკური უფლებებისაგან უფლების კეთილსინდისიერად და მართლზომიერად განხორციელების ვალდებულება; უფლების ბოროტად გამოყენების დაუშვებლობა; თვითგასამართლების დაუშვებლობა ვადები და ხანდაზმულობა ვადების ცნება და მნიშვნელობა სამოქალაქო ბრუნვისთვის; ხანდაზმულობა და მისი გამოყენების პირობები	2	1, 2
	პრაქტიკული მეცადინეობა	დისკუსია/დებატები თემაზე: ვადები და ხანდაზმულობა	1	
5	ლექცია	სამოქალაქო კაზუსების დამუშავების მეთოდიკა, სამოქალაქო სამართლის ობიექტის ცნება და სახეები ცნება და ზოგადი დახასიათება; მატერიალური ქონებრივი სიკეთე; არამატერიალური ქონებრივი სიკეთე; ნაყოფი, როგორც სამოქალაქო ურთიერთობის ობიექტი; ქონება და მისი მონაწილეობა სამოქალაქო ბრუნვაში; საწარმოს ცნება და მისი მონაწილეობა სამოქალაქო ბრუნვაში	2	1, 2
	პრაქტიკული მეცადინეობა	დისკუსია/დებატები თემაზე: მატერიალური ქონებრივი სიკეთე; არამატერიალური ქონებრივი სიკეთე; ნაყოფი, როგორც სამოქალაქო ურთიერთობის ობიექტი; ქონება და მისი მონაწილეობა სამოქალაქო ბრუნვაში.	1	
	ლექცია	ფიზიკური პირები უფლებათა უნარიანობა და მისი წარმოშობა უფლებათა უნარიანობის ცნება; უფლებათა უნარიანობის წარმოშობა; ჩანასახის სამართლებრივი მდგომარეობა; უფლებათა უნარიანობის	2	1, 2

6		დასასრული ქმედუნარიანობა, ქმედუნარიანობა ასაკის მიხედვით; ჯანმრთელობა და ქმედუნარიანობა;ქმედუნარიანობის შეზღუდვა; შეზღუდული ქმედუნარიანობა; დელიქტუნარიანობა; არასრულწლოვანთა ემანსიპაცია უგზო- უკვლოდ დაკარგულად აღიარება და გარდაცვლილად გამოცხადება; პირთა სამოქალაქო სამართლებრივი იდენტიფიკაციის საშუალებები სახელი,გვარი; საცხოვრებელი ადგილი, პირადი არაქონებრივი უფლებები		
	პრაქტიკული მეცადინეობა	ღია კითხვარით გამოკითხვა ლექციაზე განხილულ საკითხებზე	1	
7	ლექცია	იურიდიული პირები იურიდიული პირის ცნება და ნიშნები, თეორიები იურიდიული პირის შესახებ, იურიდიული პირის უფლებაუნარიანობა; იურიდიული პირის ქმედუნარიანობა, იურიდიული პირის სახეები.	2	1, 2
	პრაქტიკული მეცადინეობა	კაზუსის ამოხსნა ლექციაზე განხილული თემატიკიდან	1	
8	შუალედური გამოცდა			
9	ლექცია	არასამენარმეო იურიდიული პირები, კომერციული იურიდიული პირები, არაიურიდიული პირი კორპორაციები ერთობლივი საქმიანობა (ამხანაგობა); არარეგისტრირებული კავშირი	2	1, 2
	პრაქტიკული მეცადინეობა	ღია კითხვარით გამოკითხვა ლექციაზე განხილულ საკითხებზე	1	
10	ლექცია	გარიგების ცნება და სახეები გარიგების ცნება, ცალმხრივი და მრავალმხრივი გარიგებანი; ვალდებულებითი, სანივთო (ქონებრივი), საავტორო, საოჯახო და მემკვიდრეობითი გარიგებანი, სანაცვალგებო და უნაცვალგებო გარიგებანი, გარიგებათა სხვაგვარი კლასიფიკაცია	2	1, 2
	პრაქტიკული მეცადინეობა	კაზუსის ამოხსნა ლექციაზე განხილული თემატიკიდან	1	
11	ლექცია	გარიგების განმარტება სავაჭრო ჩვეულებები და ტრადიციები; ნების გამოვლენა მიმართული პირთა განუსაზღვრელი წრისადმი; ანდერძის განმარტება; კანონის როლი ბუნდოვანი ნების განმარტებისას და სხვა კონკლუდენტური მოქმედებები, როგორც ნების გამოვლენა	2	1, 2
	პრაქტიკული მეცადინეობა	ღია კითხვარით გამოკითხვა ლექციაზე განხილულ საკითხებზე	1	
12	ლექცია	გარიგების ფორმა გარიგების ფორმა; გარიგების ფორმის სახეები; კანონით განსაზღვრული წერილობითი ფორმა; გარიგებით განსაზღვრული წერილობითი ფორმა; რთული სანოტარო ფორმა; გარიგების ფორმის დაუცველობის შედეგები დაუშვებელი გარიგებები კანონსაწინააღმდეგო გარიგებანი; ზნეობისსაწინააღმდეგო	2	1, 2

		გარიგებანი; საჯარო წესრიგის საწინააღმდეგო გარიგებანი.		
	პრაქტიკული მეცადინეობა	კაზუსის ამოხსნა ლექციაზე განხილული თემატიკიდან	1	
13	ლექცია	მოძღვრება ნების ნაკლის შესახებ მოჩვენებითი და თვალთმაქცური გარიგებანი; არასერიოზულად განხორციელებული ნების გამოვლენა შეცდომით დადებული გარიგებანი; მოტყუებით დადებული გარიგებანი; იძულებით დადებული გარიგებანი	2	1, 2
	პრაქტიკული მეცადინეობა	ღია კითხვარით გამოკითხვა ლექციაზე განხილულ საკითხებზე	1	
14	ლექცია	ბათილი გარიგების სახეები უცილოდ ბათილი გარიგებანი; ნაწილობრივ ბათილი გარიგებანი; მერყეულად ბათილი გარიგებანი; საცილო გარიგებანი ბათილი გარიგების კონვენსია	2	1, 2
	პრაქტიკული მეცადინეობა	კაზუსის ამოხსნა ლექციაზე განხილული თემატიკიდან	1	
15	ლექცია	თანხმობა გარიგებებში და პირობითი გარიგებანი ცნება და გამოყენების წინაპირობები; თანხმობის ფორმები: ნებართვა, მოწონება, პირობითი გარიგებანი	2	1, 2
	პრაქტიკული მეცადინეობა	ღია კითხვარით გამოკითხვა ლექციაზე განხილულ საკითხებზე	1	
16	ლექცია	წარმომადგენლობა გარიგებებში წარმომადგენლობის პრაქტიკული მნიშვნელობა, წარმომადგენლობა და მსგავსი ინსტიტუტები; ინტერესთა თანაფარდობა წარმომადგენლობისას, წარმომადგენლობის მნიშვნელობა, წარმომადგენლობითი უფლებამოსილება, გარიგების დადება წარმომადგენლობითი უფლებამოსილების გარეშე	2	1, 2
	პრაქტიკული მეცადინეობა	კაზუსის ამოხსნა ლექციაზე განხილული თემატიკიდან	1	
17-18	დასკვნითი გამოცდა			

სილაბუსის ავტორი: რობიზონ ხურცილავა, სამართლის დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი

თარიღი: 5.06.2026